

mærksomhed, det er ikke værdt at værne om Kjøbstædernes Rettigheder, da vi dog have seet, at med Alt, hvad vi have gjort for dem, have de dog ikke kunnet være mere op og ere ikke blevne til noget Større. I den Henseende er det jo en egen Sag hos os, thi vi have ikke med Andet at gjøre, end hvad der er Smaat; Omraadet af Alt, hvad vi have at sørge for, tæller ikke flere Indvaanere end $\frac{1}{2}$ Kjøbstad, London, saaat naar vi ikke ville bryde os om det Smaa, saa behøve vi slet ikke at være her, thi alle de Forhold, som ere heri Landet, ere smaa, saaat vi netop maae have vor Opmærksomhed henvendt derpaa; hele vor Stræben og Tragten gaaer ud paa at værne om det, der er smaat, forat det kan være og blive større. Man er her ikke bleven træt af at forsvare en enkelt Mands Ret, og jeg synes derfor ogsaa, at vi ikke skulle overse en saa talrig Samsundsclassse, som tæller henimod $\frac{1}{4}$ af hele Landets Befolkning. Det er dog Kjøbstæderne, som i denne Time med Ungstelse see paa, hvad der udgaaer her fra Folkets Repræsentanter, og de see vistnok med grundet Bekymring en Fremtid imøde, som maaffee vil berøve dem mange af de Rettigheder, som hidtil have givet dem Understøttelse og Underhold. Kjøbstæderne ere nemlig, som det her er blevet sagt, fra Begyndelsen af opstaaede paa de Puncter, som vare henstigtsvarende for Handelen, og naar vi kaste et Blik paa Kortet, see vi ogsaa, at ved enhver Fjord og Bugt, ja, endogsaa paa enhver fremspringende Odde have Kjøbstæderne fundet deres Plads. I Begyndelsen har denne Bye, som ogsaa dens Navn, „Kjøbenhavn“, siger, kun været en Havn, som har ligget heldigt for Kjøb og Salg, og derefter have Haandværkere saa efterhaanden indfundet sig; men saa kom der et Tidspunkt, hvor den lovgivende Magt i Staten Aarhundreder tilbage i Tiden har fundet det henstigtsvarende for det Heles Vel at understøtte Kjøbstæderne, og har derfor givet dem Privilegier og Rettigheder, og de forstandige Landboere have ogsaa fundet sig meget godt deri. De have seet, hvor saa Quadratalen Kjøbstæderne maatte nøies med, og idet de saae, hvorledes deres Brødre i Kjøbstæderne nøiedes med en saa indskrænket Plads,

have de ogsaa skjønned, at da de kun havde saa lidt Rum, skulde de ogsaa have Udgang til nogen Fortjeneste, og de have derfor tænkt omtrent saaledes: naar vi have Lov til at have Alt, hvad der angaaer vort Agerbrug, alle de Haandværkere, som beskæftige sig med at forarbejde de Redskaber, som udføres til Agerdyrkningen, og vi maae have de Haandværkere, som beskæftige sig med at skaffe vore daglige Klæder og berede os vore daglige Fornødenheder, saa ville vi overlade Kjøbstæderne at berede raae Producter til Kunstproducter, f. Ex. Guder og Skin til Læder, og tillige at være en Mellemmand imellem os og Udlandet, en Mellemmand, som mangen Gang bedre end vi selv vil kunne forstaae, hvilke af de indførte Artikler der kunne være meest tjenlige og nyttige til vore Bygninger, vore Redskaber og i det Hele taget til vor Brug. Naar man nu ikke gaaer meget forstigtig frem i denne Henseende, saa vil man, troer jeg, forsøge en Ungstelse hos Kjøbstæderne, som jo ogsaa har udtalt sig ved flere Leiligheder — en Ungstelse for, at man vil berøve dem det, der tidligere var dem indrømmet, og som har givet dem deres Næring og Underholdning. Udskafet har vel stillet i Udfigt, at Haandværkere, som tidligere ikke maatte nedsette sig paa Landet, nu maae gjøre det, og jeg vil ogsaa antage, at der er mange af Kjøbstadborgerne, som ville følge den dem anviste Vej og nedsette sig ude paa Landet, men jeg troer virkelig ikke, at det er til nogen Gavn for Samsundet i det Hele, og jeg troer, at disse Mænd grumme nødigt forlade de Steder, hvor de hidtil have fundet deres Erhverv, og desuden frygter jeg, at derved, at disse Mænd flytte bort fra Kjøbstæderne, ville selve Kjøbstæderne lide altfor meget; thi hvem skulde udfylde deres Plads. Grundejendommene ville derved tabe betydeligt i deres Værdi. Hvad Haandværkerne angaaer, der flytte paa Landet, da ville disse i Fremtiden ikke kunne holde sig paa det Standpunkt, som de hidtil have indtaget, thi ved en isoleret Stilling paa Landet vil Haandværksmanden ikke have den Opmuntring, som han nu har ved at see, hvor vidt hans Kammerater og Brødre i Lauget og Samsundet have kunnet bringe det. Jeg be-